

PATVIRTINTA
Prienu rajono savivaldybės tarybos
2017 m.
sprendimu Nr. T3-

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2017 METŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANAS

I. ĮVADAS

1. Bendra informacija

Socialinių paslaugų planas (toliau – Planas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. 1132 „Dėl Socialinių paslaugų planavimo metodikos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. A1-104 „Dėl Socialinių paslaugų plano formos ir Socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijų patvirtinimo“ ir kitais socialines paslaugas reglamentuojančiais teisės aktais.

Planas atitinka:

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos iškeltą strateginį tikslą: „siekti efektyvios socialinės apsaugos, sudarant palankias sąlygas šeimoms, bei užtikrinti socialiai pažeidžiamų gyventojų grupių socialinę integraciją“;

Prienu rajono savivaldybės tarybos 2016 m. vasario 11 d. sprendimu Nr. T3-19 patvirtinto Prienu rajono savivaldybės 2016–2018 metų strateginio veiklos plano 2 prioriteto 2.3 tikslą: „užtikrinti efektyvų, kokybišką ir rajono gyventojų poreikius atitinkantį socialinių ir sveikatos paslaugų teikimą“, ir programos tikslą: „organizuoti ir užtikrinti valstybės socialinės ir sveikatos politikos įgyvendinimą, mažinti socialinę atskirtį rajone“.

Rengiant Socialinių paslaugų planą, naudoti Statistikos departamento prie LR Vyriausybės, Kauno teritorinės darbo biržos Prienu skyriaus, Savivaldybės administracijos struktūrinių padalinių (Socialinės paramos skyriaus, Vaiko teisių apsaugos skyriaus), Prienu rajono savivaldybės socialinių paslaugų centro, Prienu globos namų, Jiezno vaikų globos namų, neįgaliųjų draugijos, nevyriausybinių organizacijų, pirminės sveikatos priežiūros centrų, kitų socialinių įstaigų pateikti duomenys.

2. Socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai

Socialinių paslaugų tikslas – sudaryti sąlygas asmeniui (šeimai) ugdyti ir stiprinti gebėjimus

ir galimybes spręsti savo socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, taip pat padėti įveikti socialinę atskirtį. Socialinės paslaugos teikiamos siekiant užkirsti kelią asmenų, šeimos, bendruomenės socialinėms problemoms kilti, taip pat visuomenės saugumui užtikrinti.

Socialinių paslaugų plėtros tikslai:

2.1. Teikti kokybiškas socialines paslaugas ir kitą pagalbą Prienų rajono savivaldybės teritorijoje gyvenantiems asmenims (šeimoms), dėl amžiaus, neįgalumo, socialinių problemų iš dalies ar visiškai neturintiems, neįgijusiems arba praradusiems gebėjimus ar galimybes savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime;

2.2. Teikti socialines paslaugas žmogaus gyvenamojoje aplinkoje ir užtikrinti, kad pagalba pasiektų visus jos reikalingus asmenis;

2.3. Didinti socialinių paslaugų prieinamumą, plėtojant socialinės priežiūros paslaugas;

2.4. Vystyti dienos socialinės globos paslaugas institucijoje ir asmenų namuose;

2.5. Užtikrinti teikiamų socialinių paslaugų tęstinumą, skatinant ir remiant socialinių paslaugų įstaigų veiklą.

2.6. Vystyti kompleksinių paslaugų teikimą šeimai įtraukiant į paslaugų teikimą nevyriausybinės organizacijas (toliau – NVO);

2.7. Pasirengti institucinės globos pertvarkai.

2.8. Prevencinių bei informacinių priemonių pagalba siekti Savivaldybės bendruomenės socialinio saugumo užtikrinimo.

3. Socialinių paslaugų plano rengėjai

Aurelija Urbonienė, Prienų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centro direktorė;

Gitana Sabaliauskienė, Prienų rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus vyriausioji specialistė;

Sandra Mekionienė, Prienų rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus vyriausioji specialistė.

II. BŪKLĖS ANALIZĖ

4. Savivaldybės socialinės ekonominės ir demografinės situacijos įvertinimas

Prienų rajono savivaldybė yra Lietuvos Respublikos pietuose. Savivaldybės teritorija šiaurėje ribojasi su Kauno ir Kaišiadorių rajonų savivaldybėmis, rytuose – su Trakų, Birštono savivaldybėmis, pietuose – su Alytaus rajono savivaldybe, vakaruose – su Marijampolės savivaldybe. Savivaldybės

centras – Prienų miestas. Jis įsikūręs prie Nemuno, Mažosios Birštono kilpos pietryčių kampe. Didesnioji miesto dalis siaura juosta išsistačiusi kairiajame, mažesnioji – dešiniajame upės krantuose. Abi dalis jungia tiltas per Nemuną. Pasiiekti Kauną galima plentu nuvažiavus 30 km, Nemunu nuplaukus 80 km atstumą. Iki Vilniaus – 100 km. Savivaldybės teritorija suskirstyta į 10 seniūnijų: Prienų, Ašmintos, Balbieriškio, Išlaužo, Jiezno, Naujosios Ūtos, Pakuonio, Stakliškių, Šilavoto, Veiverių. Paslaugų poreikiui turi įtakos nemažėjantis socialinės rizikos grupei priklausančių asmenų skaičius. Dalis jų praradę visus socialinius ryšius, neturi kur gyventi, turi daugybę žalingų įpročių ir yra priklausomi nuo alkoholio ir narkotikų. Tokių asmenų šeimoms paslaugos teikiamos Prienų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centre.

4.1. Vidutinis metinis gyventojų skaičius ir sudėtis

Eil. Nr.	Rodiklis	Gyventojų skaičius
1.	Gyventojų skaičius, iš jų:	27687
1.1.	Prienų mieste	8093
1.2.	Kaime	19594
	Iš bendro gyventojų skaičiaus	
2.1.	Pensinio amžiaus gyventojai	4836
2.2.	Darbingo amžiaus gyventojai	12059
2.3.	Suaugę asmenys su negalia	1584
2.4.	Vaikai	3011
2.5.	Vaikai su negalia	76
2.6.	Socialinės rizikos vaikai	12
3.	Socialinės rizikos šeimos	185
4.	Vaikų skaičius socialinės rizikos šeimose	371

4.2. Gyventojų socialinių paslaugų poreikius lemiantys veiksniai

Demografinės situacijos ir gyventojų amžiaus struktūros pokyčiai turi įtakos naujų socialinių problemų atsiradimui ir dėl to auga naujų socialinių paslaugų poreikis. Mažėjant bendram gyventojų skaičiui, senyvo amžiaus asmenų daugėja, o tai, be abejo, lemia socialinių paslaugų poreikio augimą. Didėjantį socialinių paslaugų poreikį lemia ir tai, kad paskutiniaisiais metais daugėja šeimų, dėl įvairių priežasčių negalinčių, o kartais tiesiog nenorinčių globoti ir slaugyti neįgalių senyvo amžiaus tėvų. Galima daryti prielaidą, kad pagrindinė šio reiškinio priežastis yra vis didėjantis socialinių ryšių nykimas ir darbingo amžiaus asmenų emigracija į užsienį (tai lemia vis mažesnę šeimos paramą senyvo amžiaus asmenims ir neįgaliesiems). Dėl šios priežasties paklausiausios socialinės paslaugos būtų senyvo amžiaus asmenų ir suaugusių asmenų su negalia pagalbos į namus paslaugos plėtimas, dienos bei trumpalaikė socialinė globa.

Svarbu, kad teikiamos paslaugos padėtų išspręsti iškilusias socialines problemas ir užtikrintų žmonių socialinę integraciją, socialinės atskirties mažinimą.

Didelė socialinių paslaugų gavėjų grupė – socialinės rizikos šeimos ir jose augantys vaikai. Šiose šeimose vyrauja šios problemos: piktnaudžiavimas alkoholiu, ilgalaikis nedarbas, šeimyninių santykių nestabilumas, naudojama fizinė ir psichologinė prievarta tarp partnerių ir prieš vaikus. Didėja socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo socialinės rizikos šeimoms poreikis.

Socialinės rizikos šeima – tai šeima, kurioje vyrauja krizė dėl to, kad vienas ar keli šeimos nariai piktnaudžiauja alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis arba (ir) yra priklausomi nuo azartinių lošimų, arba (ir) dėl turimos negalios, skurdo, socialinių įgūdžių stokos negali ar nemoka prižiūrėti vaikų, arba (ir) naudoja psichologinę, fizinę ar seksualinę prievartą, arba (ir) gaunamą valstybės paramą panaudoja ne šeimos interesams. Pagrindinė įrašymo į socialinės rizikos šeimų apskaitą priežastis yra tėvų girtavimas bei socialinių įgūdžių stoka, negebėjimas tinkamai pasirūpinti vaikais.

Prienų rajono savivaldybės įrašymo į socialinės rizikos šeimų apskaitą priežastys, 2014–2016 m.

Socialinės rizikos šeimų įrašymo į apskaitą priežastys	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Girtavimas	101	100	93
Socialinių įgūdžių stoka, negebėjimas tinkamai rūpintis vaikais	97	96	87
Fizinė ar seksualinė prievarta šeimoje	-	-	-
Vaikams nustatyta laikina globa	6	4	5
Kitos priežastys	-	-	-

Teismo sprendimu tėvams laikinai apribota tėvų valdžia ir vaikui nustatyta nuolatinė globa	-	-	-
--	---	---	---

Socialinės rizikos šeimų statistika

	2014 m.	2015 m.	2016 m.
1. Socialinės rizikos šeimų, auginančių vaikus, apskaitoje esančių šeimų skaičius	204	200	185
2. Socialinės rizikos šeimose augančių vaikų skaičius	424	399	371
3. Šeimų, įrašytų į socialinės rizikos šeimų apskaitą per metus, skaičius (jose augančių vaikų skaičius)	21 (42)	35 (55)	26 (46)
3.1. Šeimos, įrašytos į socialinės rizikos šeimų apskaitą dėl girtavimo ir vaiko nepriežiūros (per metus)	9	15	8
3.2. Šeimos, įrašytos į socialinės rizikos šeimų apskaitą dėl socialinių įgūdžių stokos, dėl negebėjimo tinkamai rūpintis vaikais (per metus)	12	19	15
3.3. Šeimos, įrašytos į socialinės rizikos šeimų apskaitą dėl to, kad vaikui nustatyta laikinoji globa (per metus)	0	1	3
4. Šeimų, išbrauktų iš socialinės rizikos šeimų apskaitos per metus, skaičius	21	39	41
4.1. Šeimos, išbrauktos iš socialinės rizikos šeimų apskaitos, nes šeimoje neliko nepilnamečių vaikų (vaikas tapo pilnamečiu, emancipuotas arba sudarė santuoką, mirė, neterminuotai apribota tėvų valdžia ir vaikui nustatyta nuolatinė globa)	6	15	21
4.2. Šeimos, išbrauktos iš socialinės rizikos šeimų apskaitos, nes išnyko priežastys, dėl kurių šeima buvo įrašyta į apskaitą	7	8	12
4.3. Šeimos, išbrauktos iš socialinės rizikos šeimų apskaitos, nes išvyko gyventi į kitą savivaldybę (užsienio valstybę)	8	12	8
4.4. Mirė abu tėvai arba vienas iš tėvų ir vaikui nustatyta globa	1	4	-

Prienų rajono savivaldybėje 2014–2016 m. kito socialinės rizikos šeimų skaičius: 2014 m. – 204 šeimos, 2015 m. – 200 šeimų, 2016 m. – 185 šeimos.

Lyginant su 2014 metais, per ataskaitinį laikotarpį bendras socialinės rizikos šeimų, auginančių vaikus, skaičius sumažėjo 19 šeimų. Per metus į socialinės rizikos šeimų, auginančių vaikus, apskaitą (toliau – apskaitą) buvo įrašytos 26 šeimos, išbraukta iš apskaitos – 41 šeima. Daugiau kaip pusė šeimų į apskaitą įrašytos dėl socialinių įgūdžių stokos ir negebėjimo tinkamai pasirūpinti vaikais. Kita dalis šeimų į apskaitą pateko dėl girtavimo ir vaikų nepriežiūros. Per 2016 metus iš apskaitos išbrauktas šeimų skaičius dėl to, kad šeimoje neliko nepilnamečių vaikų (vaikai tapo pilnamečiais

arba tėvams neterminuotai buvo apribota tėvų valdžia ir vaikui nustatyta nuolatinė globa). Per metus 12 šeimų išbrauktos iš apskaitos dėl to, kad išnyko įrašymo į ją priežastys. 2016 m. 8 šeimos išvyko gyventi į kitas savivaldybes ar užsienio valstybes. Lyginant su praėjusiais metais, nėra šeimų, kurios iš apskaitos išbrauktos dėl tėvų mirties. Socialinės rizikos šeimose dėl menko tėvų išprusimo, dorovinių vertybių nuosmukio, nesugebėjimo bei nepajėgumo prisitaikyti prie kintančių socialinių bei ekonominių sąlygų formuojamos ne savarankiškos bei harmoningos asmenybės, o savo jėgomis nepasitikintys, nesaugiai besijaučiantys asmenys. Tai lemia socialines problemas, kurioms spręsti yra reikalingos papildomos lėšos (socialinių darbuotojų, dienos centrų ir pan. išlaikymas).

Galima teigti, kad nors gyventojų skaičius pastaruoju metu mažėjo, natūrali gyventojų kaita buvo neigiama, tačiau socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų skaičius nedidėjo. Visa tai didina viešųjų socialinių paslaugų poreikį.

Lietuvos darbo biržos duomenimis, 2014–2016 metais nedarbas mažėjo. 2015 metais nedarbas sumažėjo iki 9 proc., 2016 metais nedarbas taip pat mažėjo.

Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis, 2014–2016 m. (proc.)

Metai	LR	Birštono sav.	Jonavos r. sav.	Kaišiadorių r. sav.	Kauno m. sav.	Kauno r. sav.	Kėdainių r. sav.	Prienų r. sav.	Raseinių r. sav.
2014 m.	9,5	7,8	12,1	8,3	8,2	7,7	8,3	8,1	9,6
2015 m.	8,7	7,4	10,3	7,5	7,3	6,6	7,7	7,1	9,2
2016 m.	8,1	5,6	9,4	7,0	6,7	6,3	7,5	6,8	9,0

Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykio rodiklis parodo ekonomikos pajėgumą, nuo kurio priklauso biudžeto pajamų dydis ir išlaidos. Augantis nedirbančių asmenų lygis didina skurdo bei gyventojų socialinės atskirties riziką, didėja teisėtvarkos pažeidimų ir sunkių nusikaltimų skaičius, susiduriama su psichinėmis žmonių sveikatos problemomis.

Apibendrinant galima teigti, kad pagrindiniai socialinių paslaugų poreikį lemiantys veiksniai yra:

- darbingo amžiaus asmenų migracija;
- visuomenės senėjimas;
- nemažėjantis socialinės rizikos asmenų skaičius ir kt.

5. Esamos socialinių paslaugų infrastruktūros savivaldybėje analizė

Savivaldybėje teikiamos šios socialinės paslaugos:

- bendrosios socialinės paslaugos (informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas ir atstovavimas, maitinimo organizavimas, aprūpinimas būtiniausiais drabužiais ir avalyne, transporto organizavimas, sociokultūrinės paslaugos, asmeninės higienos ir priežiūros paslaugų organizavimas, kitos bendrosios socialinės paslaugos);

- specialiosios socialinės paslaugos, kurios skirstomos į socialinę priežiūrą (pagalba į namus, socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas ir kt.) ir socialinę globą (dienos, trumpalaikė ir ilgalaikė socialinė globa).

Pagrindinis socialinių paslaugų organizatorius yra Prienų rajono savivaldybė. Paslaugos teikiamos visoms pagrindinėms socialinių paslaugų gavėjų grupėms, t. y. vaikams, likusiems be tėvų globos, vaikams iš socialinės rizikos šeimų ir jų šeimoms, neįgaliems asmenims, senyvo amžiaus asmenims ir jų šeimos nariams, rizikos grupės asmenims ir jų šeimoms.

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas	Vietų (gavėjų) skaičius	
				iš viso	iš jų finansuojamų Savivaldybės
1.	Pirminės sveikatos priežiūros centrai	VšĮ Prienų rajono pirminės sveikatos priežiūros centras	Savivaldybė	-	-
		VšĮ Jiezno pirminės sveikatos priežiūros centras	Savivaldybė	29	14
		VšĮ Balbieriškio pirminės sveikatos priežiūros centras	Savivaldybė	19	10
		VšĮ Veiverių pirminės sveikatos priežiūros centras	Savivaldybė	19	10
2.	Kitos socialinių paslaugų įstaigos	Prienų rajono socialinių paslaugų centras: - pagalba į namus -socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas	Savivaldybė	131 200	131 -
3.	Globos namai	Prienų globos namai	Savivaldybė	210	137
4.	Vaikų globos namai	Jiezno vaikų globos namai	Savivaldybė	66	54
5.	Šeimynos	-	-	-	-
6.	Globos namai	VšĮ „Gintkosta“ (senelių globos namai „Smiltelė“)	Privatūs	24	3

5.1. Socialinių paslaugų infrastruktūros išsidėstymas ir socialinių paslaugų teikimo savivaldybėje (seniūnijose) pakankamumo lygis

Prienų rajono savivaldybės teritorijoje veikia 6 socialines paslaugas teikiančios įstaigos. Veikiančių socialinių paslaugų pastatai atitinka normas ir šiuo metu keliamus reikalavimus. Įstaigų, teikiančių paslaugas neįgaliesiems, patalpos pritaikytos neįgalių žmonių poreikiams. Įstaigos nuolat dalyvauja projektinėje veikloje ir ieško finansavimo galimybių įstaigų veiklos plėtrai ir materialinei bazei gerinti.

Vienas iš socialinių paslaugų organizavimo principų, numatytų Socialinių paslaugų įstatyme, yra socialinių paslaugų prieinamumas, t. y. paslaugos turi būti teikiamos kuo arčiau gyvenamosios vietos. Savivaldybė, plėtodama socialinių paslaugų tinklą, atsižvelgia į paslaugų įstaigų teritorinį išdėstymą, stengiasi, kad šios įstaigos nebūtų sukoncentruotos tik savivaldybės centre.

Pagrindinis nestacionarių socialinių paslaugų teikėjas savivaldybėje išlieka Prienų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centras.

Prienų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centras yra biudžetinė įstaiga, pavaldi ir atskaitinga Prienų rajono savivaldybės tarybai. Prienų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centras (toliau – Socialinių paslaugų centras) veiklą vykdo adresu Vytenio g. 2, Prienai. Centro veiklos sritis – teikti socialines paslaugas Prienų rajono savivaldybės gyventojams.

Prienų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centras vykdo veiklą patalpose, kurios buvo įrengtos įgyvendinus projektą „Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra, plečiant Prienų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centro veiklą Prienuose“, finansuojamą Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir Prienų rajono savivaldybės lėšomis. Pagrindinė Socialinių paslaugų centro žmogiškųjų išteklių problema yra maži socialinių paslaugų srities darbuotojų atlyginimai.

Centre veikia:

- vaikų dienos centras Prienų mieste, kurį lanko 50 vaikų (iš jų 30 iš seniūnijų). Vaikai ruošia pamokas, teikiamos sociokultūrinės, darbinių įgūdžių formavimo ir užimtumo paslaugos, vyksta paskaitos;
- pagyvenusių žmonių dienos centras, kuriame įsikūrusi Senjorų grupė. Grupę lanko 63 pagyvenę asmenys, kuriems teikiamos informavimo, konsultavimo, bendrosios socialinės paslaugos, sociokultūrinės paslaugos, veikia Senjorų grupės ansamblis;
- veikia šeimų klubas, kuris įsikūręs centre. Jį lanko socialinės rizikos šeimos, kurioms teikiamos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos;

- dienos užimtumo grupė, kurią lanko 13 neįgalių asmenų. Jiems teikiamos socialinės priežiūros ir dienos socialinės globos paslaugos;

- pagalbos į namus paslaugos teikiamos 131 vienišam ir neįgaliam asmeniui. Dienos socialinės globos paslaugos asmens namuose buvo suteiktos 12 asmenų. Paslaugos teikiamos pagal poreikį nuo 4 iki 20 valandų per savaitę.

Per 2016 metus suteikta 126 specialaus transporto paslaugos neįgaliesiems, pagyvenusiems asmenims, neįgaliesiems vaikams, socialinės rizikos asmenims ir jų vaikams vykstant į respublikines ir rajono stacionarias ir ambulatorines gydymo, reabilitacijos įstaigas, stacionarias globos įstaigas, Neįgalumo ir darbingumo nustatymo komisiją, ortopedijos įstaigas ir kt.

253 asmenims pagal poreikį buvo skirtos įvairios techninės pagalbos priemonės, 30 gyventojų suteiktos asmeninės higienos ir priežiūros paslaugos.

Centras teikia paramą drabužiais ir avalyne, asmens higienos ir priežiūros paslaugas. Visus metus gyventojams teikiamos informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo paslaugos. Socialinių paslaugų centro lėšų šaltiniai yra valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšos; lėšos, gaunamos už teikiamas mokamas paslaugas; lėšos, gaunamos kaip parama; kitos teisėtu būdu įgytos lėšos. Socialinių paslaugų centras kiekvienais metais gauna specialiąsias tikslines dotacijas iš valstybės biudžeto socialinės rizikos šeimų socialinei priežiūrai ir dienos socialinei globai asmenims su sunkia negalia organizuoti. Specialiosios tikslinės dotacijos iš valstybės biudžeto socialinės rizikos šeimų socialinei priežiūrai organizuoti nuo 2014 m. iki 2016 m. padidėjo 23 proc. Tai įvyko dėl darbo apmokėjimo tvarkos ir atlyginimų tarnybinių koeficientų pokyčių, dėl naujų etatų įsteigimo. Asignavimai dienos socialinei globai asmenims su negalia tuo pačiu laikotarpiu padidėjo 45 proc. Socialinių paslaugų centras taip pat teikia mokamas socialines paslaugas, už kurias mokestį nustato steigėjas. Mokėjimas už socialines paslaugas, kurias planuoja, skiria, kurių poreikį asmeniui (šeimai) nustato Prienų rajono savivaldybė ir kurių teikimas finansuojamas iš Prienų rajono savivaldybės biudžeto lėšų ar savivaldybei skiriamų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų, organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintu Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašu ir Prienų rajono savivaldybės socialinių paslaugų teikimo, organizavimo ir mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašu (patvirtinta Prienų rajono savivaldybės tarybos 2012 m. balandžio 26 d. sprendimu Nr. T3-117).

Per 2016 m. Socialinių paslaugų centras už mokamas paslaugas surinko 20 300 Eur. Tai lėmė didėjantis socialinių paslaugų poreikis bei gerėjančios galimybės šį poreikį tenkinti: didėjo socialinių darbuotojų skaičius, teikiamų socialinių paslaugų įvairovė, didėjo paslaugų gavėjų skaičius ir jų gaunamos pajamos.

Socialinių paslaugų centras bendradarbiauja su įvairiomis institucijomis ir komercinėmis įmonėmis, t. y. Nyderlandų paramos fondu, švedų labdaros ir paramos fondu „LIONS“. Socialinių paslaugų centre darbuotojų kaita 2014–2016 m. laikotarpiu nebuvo didelė. Šiame centre bendras darbuotojų skaičius 52, iš jų dirbantieji socialinį darbą 39. Visi dirbantys socialinį darbą turi reikiamą socialinio darbo ar jam prilygintą išsilavinimą. Socialinių paslaugų centro administracija skatina darbuotojus kelti kvalifikaciją ir skiria didelį dėmesį darbuotojų profesiniam tobulėjimui. Prienų rajono savivaldybė 2016 m. rugsėjo 29 d. sprendimu Nr. T3-207 patvirtino didžiausią leistiną pareigybių skaičių Socialinių paslaugų centre – 52,6. Remiantis Prienų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centro nuostatais, centrui vadovauja direktorius ir jis atsako už visą įstaigos veiklą bei atsiskaito Prienų rajono savivaldybės tarybai.

Socialinių paslaugų centras taip pat aktyviai bendradarbiauja su Prienų rajono savivaldybės administracijos seniūnijomis ir skyriais, NVO ir bendruomenėmis, Kauno apskrities VPK Prienų rajono policijos komisariatu, Prienų pedagogine psichologine tarnyba, Prienų rajono švietimo ir ugdymo įstaigomis, sveikatos priežiūros ir kitomis įstaigomis bei organizacijomis. Šio bendradarbiavimo tikslas yra kartu spręsti iškilusias problemas, dalintis gerąja patirtimi, keistis informacija, vykdyti prevenciją, organizuoti ir įgyvendinti įvairius projektus.

Nuo 2015 m. sausio 1 d. centras teikia kvalifikuotas ir licencijuotas dienos socialinės globos paslaugas institucijoje ir asmens namuose.

2016 m. kovo mėn. buvo pasirašyta Valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartis Nr. VDC1-293 su Socialinių paslaugų priežiūros departamentu prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir centrui buvo skirtas finansavimas – 12 797 Eur vaikų dienos centrui „Pienės pūkas“ (tęstinis projektas).

2016 rugsėjo mėn. buvo vykdomas projektas „Integralios pagalbos teikimas tikslinių grupių asmenims jų namuose“, kuriam skirta 156 000 Eur.

2017 m. planuojama teikti kompleksines paslaugas šeimai, socialinių paslaugų centras su NVO vykdys bendruomeninių šeimų namų funkcijas.

Ilgalaikės socialinės globos paslaugas senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia rajono savivaldybėje teikia Prienų globos namai. Prienų globos namai yra Prienų rajono savivaldybės biudžetinė socialinės globos įstaiga, teikianti ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugas senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia.

Prienų globos namuose yra 210 vietų, skirtų nuolat ar laikinai gyventi senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia. Globos namuose gali būti apgyvendinami senatvės pensijos amžiaus sulaukę asmenys, kuriems nustatytas visiškas nesavarankiškumas (tarp jų ir senatvės

pensijos amžiaus sulaukę asmenys su sunkia negalia) ar dalinis nesavarankiškumas vadovaujantis Suaugusio asmens su negalia socialinės globos poreikio nustatymo metodika.

Pagrindinės paslaugos, teikiamos Prienų globos namuose, yra apgyvendinimas, maitinimas, asmens higienos, buitinės, socialinio darbo, sveikatos stiprinimo, socioedukacinės paslaugos bei sveikatos priežiūros organizavimas. Prienų globos namų teikiamų paslaugų įkainius tvirtina steigėjas (Prienų rajono savivaldybės taryba): senyvo amžiaus neįgaliojo asmens išlaikymo globos namuose kaina per parą – 19,90 Eur, asmens, kuriam nustatytas nuolatinis specialiosios slaugos poreikis, išlaikymo kaina per parą – 23,30 Eur.

Igyvendinti projektai:

1. „Prienų globos namų aplinkos pritaikymas neįgaliesiems žmonėms“. Projektas buvo finansuojamas pagal Sanglaudos skatinimo veiksmų programos priemonę VP3-2.4-SADM-03-V „Stacionarių socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra“. Prienų globos namų patalpos pritaikytos neįgalių žmonių poreikiams: sumontuotas naujas liftas, įrengtos 4 vonios ir 3 dušai bei įsigyta nauja įranga, skirta žmonėms su negalia maudyti ir transportuoti.
2. „Energijos vartojimo efektyvumo didinimas Prienų globos namų pastate, esančiame Panemunės g. 28, Prienuose“. Projektas buvo finansuojamas pagal 2007–2013 m. Sanglaudos skatinimo veiksmų programos 3 prioriteto „Aplinka ir darnus vystymasis“ VP3-3.4-ŪM-03-V priemonę „Viešosios paskirties pastatų renovavimas nacionaliniu lygiu“. Siekiant padidinti energijos vartojimo efektyvumą Prienų globos namų pastate (1N3p) pakeisti visi seni pastato langai naujais plastikiniais, pakeistos senos pastato lauko ir balkonų durys, apšiltintos lauko ir balkonų sienos, modernizuota pastato vidaus šildymo sistema.

Prienų globos namų išlaidos 2015–2016 m., tūkst. Eur

	2015 m.	2016 m. (metų planas)	Pokytis, proc.
Valstybės biudžeto lėšos	314,4	290,2	-7,7
Specialiųjų programų lėšos	813,6	881,7	8,4
Prienų r. savivaldybės biudžeto lėšos	85,6	128,7	49,7
Iš viso	1213,6	1300,6	7,2

2016 metais Valstybės biudžeto lėšos, lyginant su 2015 metais mažėjo 7,7 proc., nes sumažėjo gyventojų, apgyvendintų Prienų globos namuose iki 2007 m. skaičius. Planuojama, kad 2016 metais padidės gyventojų mokama pajamų dalis ir įstaigos surenkamos pajamos už papildomas paslaugas. 2016 metų Prienų rajono savivaldybės skirtos lėšos padidėjo ne tik dėl padidėjusio Prienų rajono savivaldybės siųstų į Prienų globos namus gyventojų skaičiaus, bet ir dėl papildomai skirtų 37,5 tūkst. eurų socialinių darbuotojų darbo užmokesčiui didinti, vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015-12-30 įsakymu Nr. AI-810 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009-01-20 įsakymo Nr. AI-22 „Dėl Socialinių paslaugų srities darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

Prienų globos namų darbuotojai 2015–2016 m.

Darbuotojai	2015 m.	2016 m.
Direktorius ir pavaduotojai	3	2,5
Užimtumo specialistai	0	1
Psichologai, psichologai psichoterapeutai	0,25	0,5
Socialiniai darbuotojai	8,25	8,25
Socialinio darbuotojo padėjėjai	8,5	7,75
Gydytojai	0,25	0,25
Slaugytojai	8,15	7,15
Slaugytojų padėjėjai	4,25	4,25
Kitas asmens sveikatos priežiūros personalas	3,6	3,6
Kiti skyrių vadovai, aptarnaujantis ir ūkio personalas	69,75	70,75
Bendras darbuotojų skaičius	106	106

Prienų globos namų personalo struktūros analizė atlikta pareigybių, o ne jas užimančių fizinių asmenų aspektu, todėl duomenys neapima, pvz., dirbančiųjų pagal terminuotas darbo sutartis, kol sirgs arba atostogaus, naudosis atostogomis vaikui prižiūrėti nuolatiniai darbuotojai. Eilutei „kiti skyrių vadovai, aptarnaujantis ir ūkio personalas“ priskiriami globos darbuotojai (2015 m.) ir

asmeniniai asistentai/globos darbuotojai (2016 m.), kurie pagal Socialinių paslaugų srities darbuotojų sąrašą priskiriami socialinių paslaugų srities darbuotojams.

Prienų globos namų gyventojų atvykimo / išvykimo rodikliai 2015–2016 m.

Gyventojų atvykimo / išvykimo rodikliai	2015 m.	2016 m.
Gyventojų skaičius metų pradžioje	190	186
Atvyko per metus	56	67
Iš jų atvyko iš:		
kitų globos įstaigų	0	0
savų ar giminių, globėjų namų	22	21
ligoninės	34	44
kitur	0	2
Atvyko trumpalaikiai socialinei globai (per metus)	31	25
Išvyko pasibaigus ilgalaikiai socialinei globai (per metus)	60	51
Išvyko pasibaigus trumpalaikiai socialinei globai (per metus)	26	17

Pastaba. Per 2016 metus į Globos namus atvyko 28 Prienų rajono savivaldybės gyventojai.

Jiezno vaikų globos namai veiklą vykdo adresu Sodo g. 13, Jieznas, Prienų rajono savivaldybė. Jiezno vaikų globos namuose teikiamos paslaugos:

- ilgalaikės socialinės globos paslaugos. Jiezno vaikų globos namai yra Prienų rajono savivaldybės biudžetinė socialinės globos įstaiga, teikianti globą (rūpybą), socialines ir ugdymo (ugdymas – mokymas, lavinimas, įgūdžių, gebėjimų ir vertybinių nuostatų formavimas) paslaugas be tėvų globos likusiems vaikams, kuriems įstatymų nustatyta tvarka yra nustatyta vaiko laikinoji arba nuolatinė globa (rūpyba), ir vaikams, kurie yra laikinai apgyvendinti vaikų globos namuose (iki bus

išspręsti vaikų globos (rūpybos) nustatymo arba vaikų grąžinimo tėvams klausimai), iki 18 m. ir 18–21 m. besimokančiam jaunimui.

Jiezo vaikų globos namų globotiniai 2014–2016 m.

Rodiklis		2014 m.	2015 m.	2016 m.
Vaikų skaičius		59	62	54
Iš jų:	Našlaičiai	9	8	6
	Vaikai, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba)	34	40	39
	Vaikai, kuriems nustatyta laikinoji globa (rūpyba)	25	22	15
	Vaikai, laikinai apgyvendinti vaikų globos namuose, kol bus išspręstas vaiko globos (rūpybos) klausimas	-	-	-
	Delinkventinio elgesio vaikai	12	15	3
	Vaikai su specialiaisiais poreikiais	18	21	16
Vietų globos įstaigoje (šeimynoje) skaičius		60	60	60

- trumpalaikė socialinė globa – visuma paslaugų, kuriomis asmeniui teikiama kompleksinė, nuolatinės specialistų priežiūros reikalaujanti pagalba benamystės ar krizių atvejais, vaikams laikinai netekus tėvų globos.

2016 m. rugsėjo 29 d. Prienų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr.T3-217 patvirtintas Jiezo vaikų globos namų teikiamos socialinės globos pertvarkos 2016–2020 metų veiksmų planas. Veiksmų plano tikslas suformuoti nuoseklią ir koordinuotą pagalbos ir paslaugų sistemą, kuri socialinių problemų turinčiai šeimai ir likusiam be tėvų globos vaikui sudarytų sąlygas gauti individualias pagal poreikius paslaugas ir reikiamą pagalbą. Bus teikiamos paslaugos, kurios mažins institucinės vaikų socialinės globos poreikius:

- Bendruomeninė globa be tėvų globos likusiems vaikams.
- Dienos centras vaikams, augantiems socialinės rizikos šeimose.
- Paramos šeimai centras.
- Bus vykdomas visuomenės švietimas.
- Bus plėtojama socialinė ir psichologinė pagalba vaikams ir šeimų nariams ir kt.

Socialinių pedagogų, socialinių darbuotojų, socialinių darbuotojų padėjėjų darbuotojų skaičius 2014–2016 m. beveik nepakito.

Jiezo vaikų globos namų lėšų šaltiniai gali būti valstybės biudžeto tiksliniai asignavimai; valstybės investicinių programų lėšos; savivaldybės biudžeto lėšos; kitų savivaldybių lėšos; lėšos, gautos kaip parama; pajamos už mokamas paslaugas, nuomą; Lietuvos ir užsienio fondų ir programų lėšos; kitos teisėtai įgytos lėšos.

Jiezno vaikų globos namų bendros pajamos bei išlaidos nuo 2015 m. iki 2016 m. sumažėjo, nes mažesnis vaikų skaičius negu 2014 m., paskirta ir mažesnė valstybės dotacija.

Stacionarias slaugos paslaugas suaugusiems teikia Veiverių pirminės sveikatos priežiūros centras, Jiezno pirminės sveikatos priežiūros centras ir Balbieriškio pirminės sveikatos priežiūros centras. Pagrindinis socialinių paslaugų teikimo tikslas – grąžinti žmogaus gebėjimą pasirūpinti savimi ir integruotis į visuomenę, suteikti pagalbą tiems, kurie negali be jos savarankiškai gyventi.

DIENOS CENTRAI

Prienų rajono savivaldybėje veikia 3 dienos centrai, skirti socialinės rizikos šeimoms ir jose augantiems vaikams, ir 1 centras suaugusiems asmenims su negalia bei pensinio amžiaus asmenims. Išlaužo šeimos dienos centras yra vienintelė įstaiga, organizuojanti šeimos dienos užimtumo veiklą ne Prienų mieste. Infrastruktūra Išlaužo šeimos dienos centre bei Socialinių paslaugų centre yra geros, o Prienų bendruomenės vaikų dienos centre – patenkinamos būklės.

Prienų rajono savivaldybėje veikia Išlaužo seniūnijos kaimų bendruomenės šeimos dienos centras, Prienų bendruomenės vaikų dienos užimtumo centras, Socialinių paslaugų centro vaikų dienos užimtumo grupė. Išlaužo seniūnijos kaimų bendruomenės šeimos dienos centras bei Prienų bendruomenės vaikų dienos užimtumo centras yra vieši juridiniai asmenys, teikiantys socialines ir ugdymo paslaugas socialiai remtinoms, rizikos grupės bei socialinių, psichologinių ir kitokių problemų turinčioms šeimoms ir jų vaikams.

Išlaužo seniūnijos kaimų bendruomenės šeimos dienos centras (toliau – Išlaužo šeimos dienos centras) yra įsikūręs adresu Sodų g. 6A, Išlaužo kaimas, Išlaužo seniūnija. Šeimos dienos centro patalpos užima 324,8 kv. m plotą ir yra geros būklės. Būtina paminėti, kad daugiau šeimos dienos užimtumo centrų, veikiančių ne Prienų mieste, Prienų rajono savivaldybėje nėra. Išlaužo šeimos dienos centras finansuojamas iš LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos biudžeto, taip pat dalyvauja Vaikų dienos centrų projektų atrankos konkursuose. Šį centrą lanko 23 vaikai.

Prienų bendruomenės vaikų dienos užimtumo centras (toliau – Prienų bendruomenės vaikų dienos centras) veiklą vykdo adresu Statybininkų g. 4, Prienai. Šio centro patalpos užima 60 kv. m ir yra patenkinamos būklės, t. y. patalpos iš dalies pritaikytos vykdomai veiklai, reikalingi vidutinės apimties remonto darbai. Prienų vaikų dienos centro bendras patalpų dydis nėra pakankamas siekiant plėsti veiklą. Šį centrą lanko 42 vaikai.

Prienų bendruomenės vaikų dienos centras yra Prienų bendruomenės projektinės veiklos dalis, (projektas „Prienų bendruomenės vaikų dienos užimtumo centras“). Prienų vaikų dienos centras veiklą pradėjo 2010 m. pradžioje, tada centrą lankė 19 vaikų.

Socialinių paslaugų centro infrastruktūros būklė aprašyta 5.1 skyriuje.

Prienų rajono savivaldybėje aktyvią socialinių paslaugų veiklą taip pat vykdo Prienų rajono kurčiųjų pirminė organizacija, Prienų rajono neįgaliųjų draugija, Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Prienų rajono filialas, Prienų rajono sergančiųjų psichinėmis ligomis klubas „Padėk sau ir kitiems“, Jiezo žmonių su negalia sąjunga.

Lietuvos neįgaliųjų draugija yra ne pelno siekianti, savanoriška, nepriklausoma, nepolitinė organizacija. Pagrindinis Lietuvos neįgaliųjų draugijos veiklos tikslas – atstovauti ir ginti draugijos narių pilietines, socialines ir ekonomines teises, skatinti lygias galimybes vadovaujantis nediskriminavimo principu. Prienų rajono neįgaliųjų draugija yra asocijuota Lietuvos neįgaliųjų draugijos narė.

Lietuvos neįgaliųjų draugijos veiklos prioritetai yra visiškos negalios ir I grupės neįgalieji, vaikai ir jaunimas su fizine negalia, provincijoje gyvenantys neįgalieji.

Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Prienų rajono filialas yra savarankiška, savanoriška, nepolitinė organizacija. Šios organizacijos veiklos tikslas – burti regėjimo negalios asmenis, atstovauti jų interesams ir ginti jų teises.

Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Prienų rajono filialas (toliau – Prienų rajono aklųjų ir silpnaregių filialas) veiklą vykdo adresu J. Brundzos g. 12A, Prienai. Prienų filialo patalpos užima 10,9 kv. m plotą. Patalpų būklė yra patenkinama, t. y. patalpos iš dalies pritaikytos vykdomai veiklai, reikalingi vidutinės apimties remonto darbai. Prienų rajono aklųjų ir silpnaregių filialo kasdienę veiklą organizuoja vienas asmuo (pirmininkas). Nors būstinės patalpų plotas yra nedidelis, tačiau bendradarbiaudami su Prienų švietimo centru Prienų rajono aklųjų ir silpnaregių filialo nariai vykdo aktyvią veiklą.

Prienų rajono kurčiųjų pirminė organizacija yra Kauno ir Marijampolės apskričių kurčiųjų pirminė organizacija, kuri yra savarankiška, savanoriška ne pelno siekianti organizacija, veikianti kurčiųjų reabilitacijos srityje ir viešai teikianti šios srities paslaugas.

Prienų rajono kurčiųjų pirminė organizacija (toliau – Prienų kurčiųjų organizacija) veiklą vykdo adresu Kauno g. 2, Prienai. Šios organizacijos patalpos užima 20,8 kv. m plotą. Patalpų būklė yra patenkinama, t. y. patalpos iš dalies pritaikytos vykdomai veiklai, reikalingi vidutinės apimties remonto darbai. Prienų rajono neįgaliųjų draugijos būstinė įsikūrusi adresu J. Basanavičiaus g. 20, Prienai. Bendras patalpų plotas veiklai organizuoti – 68,8 kv. m. Šios patalpos yra geros būklės (reikalingi tik pastato išorės dažymo darbai). Prienų rajono neįgaliųjų draugija yra asocijuota Lietuvos neįgaliųjų draugijos narė.

Prienų rajono kurčiųjų organizacija vienija klausos negalią turinčius asmenis, atstovauja jų interesams, gina jų teises bei padeda įgyvendinti savo narių socialinės integracijos į visuomenę poreikius. Tai neužtikrina kokybiškų socialinės reabilitacijos paslaugų žmonėms su klausos negalia, ypač gyvenantiems kaimiškose vietovėse. Prienų kurčiųjų organizacija vienija aktyvius narius, kurie, esant galimybėms, prisideda prie organizacinės veiklos.

Prienų rajono sergančiųjų psichinėmis ligomis klubas „Padėk sau ir kitiems“ yra savarankiška, savanoriška organizacija, kurios tikslas yra padėti psichikos neįgaliesiems prisitaikyti aplinkoje, ugdyti ir lavinti jų savarankiškumo įgūdžius, atkurti darbinius ir profesinius gebėjimus, plėsti asmenų, susijusių su psichikos ligoniais, akiratį, kaupti ir teikti jiems su psichikos ligomis ir psichikos ligonių priežiūra susijusią informaciją, organizuoti jų tarpusavio bendravimą ir patirties pasidalinimą.

Prienų rajono sergančiųjų psichinėmis ligomis klubas „Padėk sau ir kitiems“ naudojami patalpomis, kurios priklauso Prienų rajono pirminės sveikatos priežiūros centrui. Adresas – Pušyno g. 2, Prienai. Šiomis patalpomis klubas naudojami nemokamai.

Jiezno žmonių su negalia sąjunga įkurta 2014 m. kovo 18 d., tačiau organizacijoje dirbantys darbuotojai turi darbo patirties dirbant su neįgaliaisiais. Šiuo metu Jiezno žmonių su negalia sąjunga vienija 109 narius, gyvenančius Jiezno seniūnijos apylinkėse. Prioritetą organizacija teikia kaimo vietovėse gyvenantiems neįgaliesiems. Jiezno žmonių su negalia sąjunga teikia reikalingas socialinės reabilitacijos paslaugas, atsižvelgdama į neįgaliųjų poreikius ir galimybes.

Prienų rajono nevyriausybinių organizacijų, teikiančių socialines paslaugas, vienija darbingo ir pensinio amžiaus asmenis. Bendras socialinių paslaugų gavėjų skaičius Prienų rajono neįgaliųjų draugijoje bei Prienų rajono kurčiųjų pirminėje organizacijoje mažėjo, o Prienų aklųjų ir silpnaregių filiale – laipsniškai didėjo.

Didžiausią narių skaičių turėjo Prienų neįgaliųjų draugija ir Prienų rajono kurčiųjų pirminė organizacija. Prienų rajono neįgaliųjų draugijoje pensinio amžiaus asmenys. Socialinių paslaugų gavėjų skaičiaus mažėjimui įtakos turėjo pensinio amžiaus asmenų mirtingumas, mažėjantis teikiamų paslaugų skaičius. Socialinių paslaugų gavėjų Prienų rajono aklųjų ir silpnaregių filiale daugėjo dėl aktyvios pirmininės veiklos, didėjančio finansavimo, žmonių motyvacijos įsijungti į bendruomeninę veiklą.

2016 metais buvo gauti ir įvykdyti 4 neįgaliųjų organizacijų projektai. Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektams skirtas finansavimas – 43 271 euras, iš jų valstybės biudžeto lėšos 39 337 eurai, savivaldybės lėšos 3 934 eurai. Projektus įgyvendino organizacijos:

Viešoji įstaiga Kauno ir Marijampolės regionų aklujų centras (vykdytojas Lietuvos aklujų ir silpnaregių sąjungos Prienų rajono filialas), skirta 15 000 eurų;

Lietuvos kurčiųjų draugijos Kauno teritorinė valdyba (vykdytojas Prienų rajono kurčiųjų pirminė organizacija), skirta 7 500 eurų;

Prienų rajono neįgaliųjų draugija, skirta 14 771 euras;

Jiezo žmonių su negalia sąjunga, skirta 6 000 eurų.

Prienų rajono gyventojai į biudžetines, viešąsias ar nevyriausybinės įstaigas kreipiasi netekę darbo, gyvenamosios vietos, ištikus finansinėms, asmeninėms krizėms ar kitais atvejais, kai reikalinga socialinė pagalba. Dažniausiai asmenys kreipiasi į gyvenamosios vietos seniūnijas, kuriose dirba socialiniai darbuotojai, ar į Socialinės paramos skyrių, kuris yra pagrindinis socialinių paslaugų organizatorius, administruojantis socialinių paslaugų skyrimą Prienų rajone.

Prienų rajono savivaldybėje nėra įsteigto krizių centro, laikino gyvenimo namų. Dienos socialinė globa senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su fizine negalia teikiama Prienų rajono socialinių paslaugų centre. Minėta įstaiga taip pat teikia bendrąsias socialines paslaugas (informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas ir atstovavimas, transporto organizavimas, sociokultūrinės paslaugos ir kt.) ir socialinės priežiūros paslaugas (pagalba į namus).

Didelė problema tebėra socialinių paslaugų teikimas socialinės rizikos šeimoms. Dažniausiai tai socialiai pasyvios, nepakankamai pajamų turinčios, skurdžiai gyvenančios šeimos, kurios neturi galimybių savo vaikams užtikrinti priimtino laisvalaikio. Neretai būna, kad šios problemos perduodamos iš kartos į kartą. Įvertinus socialinių paslaugų infrastruktūrą ir teikiamas socialines paslaugas, galima teigti, kad vis dar neturime galimybių teikti kompleksinę pagalbą socialinės rizikos šeimoms ir užtikrinti vaikų iš socialinės rizikos šeimų užimtumą.

Prasčiausiai socialinių paslaugų infrastruktūra išplėtotą ir mažiausiai socialinių paslaugų teikiama asmenims su proto ir psichine negalia. Ilgalaikės socialinės globos tokiems asmenims poreikis visada viršijo pasiūlą. Padėtis pasikeitė, kai, panaikinus Kauno apskrities viršininko administraciją, įrašytų į eilę asmenų apskaitą pradėjo tvarkyti Neįgaliųjų reikalų departamentas.

Prienų rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos (toliau – Vaiko teisių apsaugos skyrius) ir Socialinės paramos skyrių darbuotojai be vykdomų socialinių paslaugų administravimo funkcijų teikia bendrąsias socialines informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo paslaugas.

6. Savivaldybės galimybių teikti socialines paslaugas ir socialinių paslaugų poreikio įvertinimas

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes ¹	Asmenų (šeimų) skaičius, kuriems socialinių paslaugų poreikis		Iš jų finansuoja savivaldybė
		Įvertintas	Nepatenkin-tas	
1.	Ilgalaikė socialinė globa	80	3	52
2.	Trumpalaikė socialinė globa	100	-	100
3.	Dienos socialinė globa institucijoje	13	-	13
4.	Dienos socialinė globa asmens namuose	12	-	12
5.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	-	-	-
6.	Pagalba į namus	131	-	131
7.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas institucijoje	4	-	4
8.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens (šeimos) namuose	200	-	200
9.	Laikinas apnakvindinimas	-	-	-
10.	Kitos socialinės priežiūros paslaugos	1	-	1

Lentelė užpildoma pagal Socialinių paslaugų kataloge žmonių socialinėms grupėms numatytas socialinių paslaugų rūšis.

6.1. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų analizė

Prienų rajono socialinių paslaugų centro teikiamos paslaugos, kurių tikslas – suteikti galimybę asmenims gauti reikiamą socialinę pagalbą savo bendruomenėje, liekant gyventi savo aplinkoje, o ne stacionarioje socialinės globos įstaigoje. Tai žymi pagalba asmeniui ir juo besirūpinančiai šeimai, padedanti geriau suderinti šeimos ir profesinį gyvenimą. Paslaugos namuose ne tik pagerina žmonių gyvenimo kokybę, bet yra ir ekonomiškai naudingesnės, nes jos yra pigesnės negu asmens globa stacionarioje globos įstaigoje (globos namuose, pensionate). Svarbiausia tai, kad žmogus, specialistų priežiūra savo namuose, išlaiko ryšį su artimaisiais bei savo bendruomene, suteikiama galimybė kuo ilgiau gyventi savoje aplinkoje.

	2014 m.	2015 m.	2016m.
Socialinės rizikos šeimoms	204	200	185
Neįgalaus jaunimo spec. priežiūros paslaugos	14	14	13
Suaugusiems asmenims su negalia (dienos	8	11	12

socialinė globa)			
Senyvo amžiaus asmenims (pagalba į namus)	123	120	131

Apibendrinant socialinių paslaugų išvystymą ir jų teikimą Prienų rajono savivaldybėje, galima teigti, kad:

1. Teikiamos ir patenkinamai išvystytos pagalbos į namus paslaugos senyvo amžiaus asmenims, socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas socialinės rizikos šeimoms;
2. Trūksta trumpalaikės socialinės globos paslaugų socialinės rizikos suaugusiems asmenims;
3. Ilgalaikės socialinės globos senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia institucijoje paslaugų teikimas atitinka paslaugų išvystymo normatyvus;
4. Teikiamos dienos socialinės globos paslaugos senyvo amžiaus ir neįgaliems asmenims asmens namuose tenkina gyventojų poreikį;
5. Neteikiamos arba beveik neteikiamos socialinės priežiūros ir dienos socialinės globos paslaugos vaikams su negalia;
6. Neteikiamos apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugos asmenims su proto ir psichine negalia;
7. Prienų rajone reikalingi nakvynės namai nuolatinės gyvenamosios vietos neturintiems ar jos netekusiems asmenims;
8. Reikalinga plėsti paslaugas vaikus globojančioms šeimoms;
9. Planuojama teikti paslaugas likusiems be tėvų globos vaikams.

7. Socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius savivaldybėje

Eil. Nr.	Įstaigos	Socialinių darbuotojų etatų skaičius		Socialinių darbuotojų padėjėjų etatų skaičius
		iš viso	iš jų finansuojamų iš valstybės biudžeto	
1.	Savivaldybės socialinių paslaugų įstaigos	42	24	41,35

8. Ankstesnių metų socialinių paslaugų plano įgyvendinimo rezultatų trumpa apžvalga

Savivaldybėje plečiamos socialinės paslaugos, gerėja jų kokybė. Socialinių paslaugų poreikis glaudžiai susijęs su Prienų rajono demografinė situacija ir jos kitimu. Didėjant senyvo amžiaus asmenų skaičiui, tebevykstant emigracijai, Prienų rajono savivaldybėje išlieka didesnis socialinių paslaugų poreikis senyvo amžiaus žmonėms ir suaugusiems asmenims su negalia. Rajone veikiančios nevyriausybinių organizacijų aktyviai teikia socialines paslaugas suaugusiems asmenims su negalia

ir senyvo amžiaus asmenims. Dalyvaudamos įvairiuose projektuose, gaudamos lėšas iš įvairių šaltinių, teikdamos socialines paslaugas gyventojams, jos padeda įveikti socialinę atskirtį, spręsti įvairias socialines ir psichologines problemas, įtraukia gyventojus į bendruomeninę veiklą.

Prienų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centras teikė rajono pagyvenusiems asmenims, neįgaliesiems, socialinės rizikos šeimoms, jų vaikams bendrąsias ir socialinės priežiūros paslaugas.

2016 metais 131 vienišų pensininkų ir neįgalųjų šeimai buvo teikiamos pagalbos į namus paslaugos. 322 senyvo amžiaus žmonės ir neįgalieji pasinaudojo specialaus transporto paslaugomis nuvykti į gydymo ir reabilitacijos įstaigas, 253 rajono gyventojams skirtos įvairios techninės pagalbos priemonės.

Prienų rajono savivaldybės administracijos seniūnijų socialiniai darbuotojai darbui su socialinės rizikos šeimomis 185 socialinės rizikos šeimoms ir jose augančiam 371 vaikui teikė bendrąsias ir socialinės priežiūros paslaugas. Šias šeimas nuolat lankydavo socialiniai darbuotojai, 185 šeimoms suteiktos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos.

Prienų rajone veikiančiuose vaikų dienos centruose 115 vaikų iš socialinės rizikos šeimų suteiktos sociokultūrinės, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos. Veikė pagyvenusių žmonių dienos centras, kurį lankė 63 pagyvenę asmenys.

Trumpalaikės ir ilgalaikės socialinės globos paslaugas Prienų rajono savivaldybės teritorijoje teikia Prienų globos namai, VšĮ Veiverių PSPC, Jiezno PSPC, Balbieriškio PSPC. Laukiančių eilėje dėl trumpalaikės socialinės globos paslaugų nebuvo, o ilgalaikės socialinės globos paslaugos nesuteiktos 3 asmenims.

Senyvo amžiaus asmenys ir asmenys su negalia bei jų šeimos, socialinės rizikos šeimos ir juose augantys vaikai, socialinės rizikos suaugę asmenys yra pagrindiniai paslaugų gavėjai Prienų rajone. Ateityje reikės didesnę dėmesį skirti socialinių paslaugų prieinamumui visų socialinių grupių asmenims, gyvenantiems kaimo vietovėse, taip pat perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų sistemos. Pagal socialinių paslaugų poreikio vertinimą įvairioms gyventojų grupėms, Prienų rajone būtina plėsti nestacionarių socialinių paslaugų teikimą bei atkreipti didesnę dėmesį į teikiamų paslaugų kokybę ir efektyvumą.

III. UŽDAVINIAI IR PRIEMONIŲ PLANAS

9. Prioritetinės socialinių paslaugų plėtros kryptys

Atsižvelgiant į socialinių paslaugų poreikį, numatomos prioritetingos socialinių paslaugų gavėjų grupės:

- netekę tėvų globos vaikai;
- senyvo amžiaus ir neįgalūs asmenys;
- socialinės rizikos šeimos ir jose augantys vaikai;
- socialinės rizikos suaugę asmenys.

Numatomos šios socialinių paslaugų plėtros kryptys:

- pagalbos namuose paslaugos senyvo amžiaus asmenims ir asmenims su negalia;
- nakvynės namų steigimas;
- laikino apgyvendinimo paslaugų teikimas motinoms su vaikais ir krizės ištiktiems asmenims;
- dienos socialinės globos asmens namuose ir institucijoje paslaugos;
- socialinių paslaugų teikimas asmenims su proto ir psichine negalia;
- glaudesnis bendradarbiavimas su nevyriausybėmis organizacijomis, organizuojant socialines paslaugas Prienų rajono gyventojams;
- esamų ir naujų socialinių paslaugų plėtojimas prioritetą teikiant nestacionarioms socialinėms paslaugoms;
- įvaikinimo ir vaikų globos šeimose skatinimas;
- kompleksinių paslaugų teikimas šeimai.

10. Priemonių planas

1 tikslas. Užtikrinti bendrųjų socialinių paslaugų teikimą savivaldybės gyventojams, kuriems jos yra būtinos				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (Eur), finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1	2	3	4	5
1.1. Plėtoti nestacionarių socialinių paslaugų teikimą įvairioms klientų grupėms, didinant socialinių paslaugų įvairovę.	Tirti ir vertinti įvairių socialinių paslaugų poreikį. Plėtoti specialiojo transporto paslaugų teikimą.	3917 Eur savivaldybės biudžetas 2796 Eur	Seniūnijų socialiniai darbuotojai; Socialinės paramos skyrius Prienų socialinių paslaugų centras	Įvertintas socialinių paslaugų poreikis užtikrintų tinkamą paslaugų planavimą. Užtikrintas transporto paslaugų teikimas.

		asmens surinktos lėšos	Prienu neįgaliųjų draugija	
	Teikti asmens higienos ir priežiūros bei maitinimo organizavimo paslaugas.	28 asmenų surinktos lėšos	Prienu socialinių paslaugų centras, NVO	Paslaugas gaus apie 35 asmenys.
	Organizuoti sociokultūrines paslaugas.	1500 Eur iš kitų šaltinių surinktos lėšos	Prienu socialinių paslaugų centras	Paslaugas gaus apie 45 senjorai, 12 neįgaliųjų, 300 vaikų.
	Tvarkyti socialinių paslaugų gavėjų duomenis SPIS.		Socialinės paramos skyrius	Tiksli, išsami informacija apie socialinių paslaugų gavėjus užtikrins tinkamą paslaugų poreikio vertinimą ir efektyvų paslaugų organizavimą.
2 tikslas. Didinti socialinių paslaugų prieinamumą, plėtojant socialinės priežiūros paslaugas				
2.1. Organizuoti ir teikti socialinės priežiūros paslaugas.	Užtikrinti pagalbą į namus paslaugas senyvo amžiaus asmenims.	90000 Eur savivaldybės biudžetas; 7000 Eur asmens surinktos lėšos	Prienu socialinių paslaugų centras	Pagalbos į namus paslaugas gaus apie 140 asmenų.
	Mokėti pagalbą pinigais asmenims, kuriems nėra galimybės teikti pagalbą į namus paslaugų.	225,96 Eur savivaldybės biudžetas	Socialinės paramos skyrius	Pagalbos pinigais gaus apie 1 asmuo.
	Organizuoti ir teikti socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas šeimoms, patiriančioms socialinę	130000 Eur valstybės biudžeto speciali tikslinė dotacija; 36000	Prienu socialinių paslaugų centras	Paslaugos bus teikiamos visoms šeimoms, įrašytoms į socialinės rizikos šeimų apskaitą.

	riziką. Užtikrinti laikinojo apnakvindinimo ir intensyvios krizių pagalbos paslaugų teikimą krizinėje situacijoje esantiems asmenims. Kompleksinių paslaugų šeimai teikimas Socialinių globėjų veiklos organizavimas	Eur savivaldybės biudžetas 232786 Eur Europos socialinio fondo lėšos	Prienų socialinių paslaugų centras; Prienų globos namai; Jiezo vaikų globos namai Prienų socialinių paslaugų centras, NVO Jiezo vaikų globos namai, NVO	Bus suteikta psichologo pagalba ir apgyvendinimo paslaugos asmenims, esantiems krizinėje situacijoje. Pozityvios tėvystės mokymai, psichosocialinė pagalba, mediacijos paslaugos, vaikų priežiūros paslaugos, pavėžėjimo paslaugos, kt. Kai vaikui skubiai reikalinga globa (rūpyba) trumpam laikui, laikinoji globa (rūpyba) iki metų laiko, atokvėpio paslauga globėjams (rūpintojams) dėl ligos, pervargimo ir pan.
3 tikslas. Vystyti dienos socialinės globos paslaugas institucijoje ir asmens namuose				
3.1. Užtikrinti dienos socialinės globos paslaugų teikimą.	Organizuoti dienos socialinės globos teikimą Prienų socialinių paslaugų centre. Organizuoti dienos socialinės globos teikimą asmenims su proto negalia. Plėsti dienos socialinės	40000Eur savivaldybės biudžetas; 20000 Eur valstybės biudžeto tikslinė dotacija 40000Eur	Prienų socialinių paslaugų centras Prienų socialinių paslaugų centras Prienų	14 neįgalių asmenų gaus dienos socialinės globos paslaugas centre. 5 neįgalūs asmenys su proto negalia gaus dienos socialinės globos paslaugas. 20 suaugusių asmenų

	globos paslaugų teikimą senyvo amžiaus asmenims ir neįgaliesiems asmenims namuose. (integrali pagalba)	savivaldybės biudžeto lėšos; 18000 Eur valstybės biudžeto specialioji tikslinė dotacija	socialinių paslaugų centras	su negalia gaus paslaugas namuose.
4 tikslas. Užtikrinti teikiamų socialinių paslaugų tęstinumą, skatinant ir remiant socialinių paslaugų įstaigų veiklą				
4.1. Užtikrinti sklandų bendradarbiavimą tarp rajono savivaldybės, organizuojančios socialinių paslaugų teikimą, ir socialines paslaugas teikiančių įstaigų bei nevyriausybinių organizacijų.	Užtikrinti socialinės globos paslaugų teikimą likusiems be tėvų globos vaikams.	324,6 tūkst. Eur savivaldybės lėšos;	Vaikų globos namai.	Užtikrintas socialinės globos paslaugų teikimas likusiems be tėvų globos vaikams.
	Sudaryti lėšų kompensavimo sutartis su socialinės globos įstaigomis, teikiančiomis trumpalaikės ar ilgalaikės socialinės globos paslaugas.	194,7 tūkst. Eur savivaldybės lėšos; 350,6 tūkst. Eur valstybės biudžeto tikslinė dotacija	Savivaldybės administracija; globos namai	Užtikrintas socialinės globos paslaugų teikimas senyvo amžiaus asmenims ir asmenims su negalia.
	Finansuoti socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektus.	- 8234 Eur savivaldybės biudžeto lėšos; 39337 Eur valstybės biudžetas	Savivaldybės administracija, NVO	Paremti 4 projektai.

11. Regioninių socialinių paslaugų poreikis 2017 m.

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	Socialinės globos įstaiga	Mastas (vietų sk.)
1.	Ilgalaikė socialinė globa seniems asmenims	Prienų globos namai Senjorų socialinės globos namai	15 1
2.	Ilgalaikė socialinė globa neįgaliesiems asmenims	Prienų globos namai Suvalkijos socialinės	30 3

		globos namai Utenos socialinės globos namai Strėvininkų socialinės globos namai Didvyžių socialinės globos namai Šatijų rezidencija Kalvarijos socialinės globos namai Skemų socialinės globos namai Veisiejų socialinės globos namai Strūnos socialinės globos namai „Smiltelės“ globos namai	2 2 6 1 1 2 10 1 3
3.	Ilgalaikė socialinė globa vaikams, netekusiems tėvų globos	Jiezno VGN Vaikų globos namai „SOS vaikų kaimas“ Marijampolės vaiko tėviškės namai Globos namai Užuovėja	32 4 5 2
4.	Trumpalaikė socialinė globa	Jiezno VGN Balbieriškio PSPC Jiezno PSPC Veiverių PSPC Vaikų gerovės centras „Pastogė“	10 10 14 10 1
5.	Trumpalaikė socialinė globa seniems asmenims	Balbieriškio PSPC Jiezno PSPC Veiverių PSPC	10 14 10

IV. FINANSAVIMO PLANAS

12. Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai	Pagal planines išlaidas	
		2016 m. tūkst. Eur	2017 m. tūkst. Eur
1.	Savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms	912,3	844,2

	paslaugoms		
2.	LR valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos	374,2	436,7
	Iš jų:		
2.1.	Socialinės rizikos šeimų socialinei priežiūrai organizuoti	130,8	193,2
2.2.	Asmenų su sunkia negalia socialinei globai organizuoti	243,4	243,5
3.	ES struktūrinių fondų lėšos	46,8	81,0
4.	Asmenų mokėjimai už paslaugas	20,5	12,0
5.	Kitos lėšos	2,7	3,0

12.1. Socialinių paslaugų finansavimo šaltinių įvertinimas

Prienų rajono savivaldybės biudžete (toliau – Savivaldybės biudžetas) kasmet planuojamos lėšos socialinėms paslaugoms teikti, 2017 metams planuojama 1169,9 Eur.

2017 m. Prienų rajono savivaldybės gyventojams teikiamoms socialinėms paslaugoms finansuoti ir socialinių paslaugų plėtrai užtikrinti naudojamų lėšų šaltiniai, lyginant su 2016 metais, keisis dėl šių priežasčių: kasmet didinamos socialinės globos kainos visose socialinės globos įstaigose, socialinėms paslaugoms teikti asmenims su sunkia negalia lėšų poreikio augimo, nes vis daugiau asmenų su sunkia negalia pagal poreikį apgyvendinami socialinės globos įstaigose, ir dėl naujos paslaugos (integralios pagalbos asmens namuose) organizavimo. ES struktūrinių fondų paramos lėšos planuojama bus naudojamos naujų integralios pagalbos (dienos socialinės globos ir slaugos) paslaugų neįgalių asmenų namuose teikimui.

Siekiant Savivaldybės biudžeto lėšų taupymo ir efektyvumo, stengiamasi palaikyti glaudų bendradarbiavimą su socialinės globos paslaugas Prienų rajono gyventojams teikiančiomis įstaigomis, skatinti jas reguliariai vertinti gyventojų socialinių paslaugų poreikį ir sveikatos būklę.

13. Socialinių paslaugų finansavimo iš savivaldybės biudžeto būdai

Eil. Nr.	Finansavimo būdai	Lėšos	
		2016 m. (tūkst. Eur)	2017 m. (tūkst. Eur)
1.	Socialinių paslaugų pirkimas	912,3	844,2
2.	Tiesioginis socialinių paslaugų įstaigų finansavimas	806,8	733,2

	Iš jo:		
2.1.	Savivaldybės pavaldumo įstaigoms	701,3	622,2
2.2.	Regioninių socialinių paslaugų įstaigoms pagal paslaugų finansavimo sutartis	105,5	111,0
3.	Savivaldybės biudžeto lėšos, skirtos nevyriausybinėms organizacijoms	19,6	20,0

14. Lėšos, reikalingos žmogiškųjų išteklių plėtrai

Augant pageidaujančių gauti pagalbos į namus paslaugas asmenų skaičiui, ypač senyvo amžiaus asmenų ir suaugusių asmenų su negalia, ir siekiant apsaugoti labiausiai pažeidžiamą visuomenės dalį, lėšos socialinėms paslaugoms teikti bei socialinių darbuotojų etatams finansuoti turėtų būti didinamos. Siekiant efektyvesnio socialinių paslaugų organizavimo, būtina investuoti į socialinių darbuotojų kvalifikacijos kėlimą. 2017 m. lėšos darbuotojų kvalifikacijai kelti bus skiriamos atsižvelgiant į finansines galimybes.

15. Savivaldybės finansinių galimybių palyginimas su numatytu priemonių finansavimu

Siekiant tenkinti gyventojų poreikį socialinėms paslaugoms ir įgyvendinti Savivaldybės socialinių paslaugų plane numatytas priemones, finansavimą būtina didinti. Prioritetas teikiamas paslaugų, mažinančių institucinės vaikų globos poreikį, pagalbos tėvams, globėjams ir įtėviams teikimui (mokymai, konsultacijos, psichologinė pagalba ir kt.), socialinės priežiūros suaugusiems paslaugų plėtrai, tačiau būtina plėsti ir socialinės globos paslaugas suaugusiems neįgaliems asmenims su proto ir psichikos sutrikimais, šių paslaugų poreikis didėja ir kol kas nėra visiškai patenkinamas.

15.1 Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų vertinimas

Prienų rajono savivaldybėje kintant demografinėi situacijai, didėjant socialinių paslaugų poreikiui, kai kurių socialinių paslaugų nepakanka ar jos nepakankamai teikiamos atskiroms gyventojų grupėms. Šiuo metu Prienų rajono savivaldybėje teikiamos šios socialinės paslaugos:

1. Bendrosios socialinės paslaugos:

- 1.1. informavimo;
- 1.2. konsultavimo;
- 1.3. tarpininkavimo ir atstovavimo;
- 1.4. aprūpinimo būtiniausiais drabužiais ir avalyne;
- 1.5. transporto organizavimo;
- 1.6. sociokultūrinės;
- 1.7. asmens higienos ir priežiūros organizavimo.

2. Specialiosios socialinės paslaugos:

- 2.1. pagalba į namus;
- 2.2. socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas;
- 2.3. dienos socialinė globa asmens namuose;
- 2.4. trumpalaikė socialinė globa;
- 2.5. ilgalaikė socialinė globa.

3. Lyginat su ankstesniais metais, savivaldybės gyventojų socialinių paslaugų poreikiai yra tenkinami geriau, yra teikiamos kokybiškos socialinės globos paslaugos, atitinkančios socialinės globos normų reikalavimus, išaugo teikiamų paslaugų įvairovė.

4. Prienų rajono savivaldybėje gyvena įvairių socialinių grupių asmenų, kuriems reikalinga nuolatinė ar vienkartinė socialinė parama ir socialinės paslaugos. Daugeliui jų užtikrinamos kokybiškos socialinės paslaugos, tačiau, kaip ir kitos savivaldybės, Prienų rajono savivaldybė neturi tiek finansinių ir žmogiškųjų išteklių, kad visiems potencialiems socialinių paslaugų gavėjams, ypač senyvo amžiaus asmenims, kurių fizinis ir socialinis savarankiškumas yra ribotas, galėtų užtikrinti socialinių paslaugų pasirinkimą ir teikimą. Todėl išskiriamos prioritetinės socialinių paslaugų plėtros kryptys ir esamo socialinių paslaugų tinklo plėtra, paslaugų kokybės užtikrinimas.

5. Prienų rajone sukurtas socialinių paslaugų institucijų tinklas, tačiau jis nėra pakankamas tam tikroms socialinėms grupėms: Prienų rajono savivaldybėje nėra teikiamos senyvo amžiaus asmenų ar suaugusių asmenų su negalia dienos socialinės globos paslaugos institucijoje, senyvo amžiaus asmenų ar suaugusių asmenų su negalia socialinė priežiūra savarankiško gyvenimo namuose, nepakankamas vaikų dienos centrų paslaugų teikimas kaimo vietovėse socialinės rizikos vaikams.

V. PLĖTROS VIZIJA IR PROGNOZĖ

16. Socialinių paslaugų plėtros vizija

Prienų rajono savivaldybės socialinių paslaugų plėtros vizija – socialinių paslaugų plėtra atsižvelgiant į finansines galimybes, gyventojų socialinių paslaugų poreikio tenkinimas ir kokybiškų socialinių paslaugų teikimas. Įgyvendinant perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams pertvarką, bendradarbiaujant su nevyriausybinėmis organizacijomis, bus teikiamos kompleksinės paslaugos šeimoms, organizuojama socialinių globėjų veikla. Prienuose daugėjant senyvo amžiaus asmenų, dienos socialinės globos ir pagalbos namuose paslaugų teikimas ir jų plėtra išlieka viena iš prioritetinių socialinių paslaugų plėtros krypčių. Optimalus socialinių paslaugų įstaigų tinklas ir

kompetentingi socialiniai darbuotojai užtikrina savivaldybės gyventojų poreikius atitinkantį socialinių paslaugų teikimą ir paslaugų prieinamumą.

Plėsti bendruomeninę globą be tėvų globos likusiems vaikams. Ieškoti globėjų, skatinti juos, kad kuo daugiau vaikų augtų šeimose. Mažinti institucijose globojamų vaikų skaičių.

17. Prognozuojamos socialinės paslaugos

- Neįgaliems ir senyvo amžiaus žmonėms socialinės priežiūros ir dienos socialinės globos paslaugų teikimas asmens namuose. Socialinės globos paslaugas asmens namuose gaus 20 asmenų, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis. Pagalbos namuose paslaugas gaus 200 asmenų per metus.
- Socialinės priežiūros paslaugos vaikams su negalia. Paslaugas gautų 8 vaikai per metus.
- Gerės paslaugų, teikiamų socialinės rizikos šeimoms ir jose augantiems vaikams, kokybė, didės vaikų dienos centruose besilankančių vaikų skaičius. Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos bus teikiamos visoms į socialinės rizikos šeimų apskaitą įrašytoms šeimoms.
- Prevencinis darbas su šeima, organizuojant kompleksines paslaugas šeimai orientuojantis į kaimiškąsias teritorijas (vykdomas projektas „Kompleksinės paslaugos šeimai“).
- 2017 m. be tėvų globos likusiems vaikams alternatyvias institucinei globai socialines paslaugas planuojama teikti įkūrus Jiezno vaikų globos namuose naują skyrių – Globėjų centrą.
- Krizinėje situacijoje atsidūrę vaikai, jų tėvai bei kiti į socialinę atskirtį patekę asmenys gaus reikiamas paslaugas (intensyvi krizių įveikimo pagalba, laikinas apnakvindinimas, trumpalaikė socialinė globa ir kt.).
- Numatoma plėsti dienos socialinės globos paslaugas asmens namuose (integralios pagalbos paslaugos) ir institucijoje. Gerinti socialinių paslaugų, teikiamų asmenims su negalia, pagyvenusiems ir seniems žmonėms, kokybę. Didinti šių paslaugų gavėjų skaičių, siekiant, kad šie žmonės kuo ilgiau gyventų savo bendruomenėje ir mažėtų ilgalaikės socialinės globos poreikis, kartu jų artimiesiems suteikiant galimybę likti darbo rinkoje.
- 2017 m. bus įgyvendinamas projektas „Integralios pagalbos teikimas tikslinių grupių asmenims jų namuose Prienų rajono savivaldybėje“.
- 2017 m. planuojama mažinti globojamų vaikų skaičių Jiezno vaikų globos namuose iki 55.
- Bus kuriamos paslaugos, kurios mažins institucinės vaikų socialinės globos poreikius (bendruomeninė globa be tėvų globos likusiems vaikams, pagalba artimoje aplinkoje

patyrusiems smurtą asmenims, apsaugotas būstas – pilnamečiams buvusiems globos namų ugdytiniais ir kt.)

- Mažinti nuolatinėje globoje esančių vaikų skaičių (įgyvendinant Jiezno vaikų globos namų teikiamų socialinės globos pertvarkos 2016–2020 metų veiksmų planą).
- Teikiamos paslaugos laikinoje globoje esantiems vaikams. Siekiama padėti jiems grįžti į biologinę šeimą.
- Pasirengimas teikti kompleksines paslaugas.

18. Savivaldybės biudžeto augimo perspektyva ir numatomas pokytis

Didėjant socialinių paslaugų gavėjų skaičiui bei įgyvendinant Prienų rajono savivaldybės strateginiame plane numatytas priemones, prognozuojama, kad socialinėms paslaugoms finansuoti skiriamos lėšos turėtų augti kasmet apie 5 procentus.

19. Išteklių prognozė ateinantiems 3 metams

Tenkinant Prienų rajono savivaldybės gyventojų poreikius, lėšų, skiriamų socialinėms paslaugoms, poreikis per 3 ateinančius metus turėtų augti ir kasmetinis didėjimas turėtų sudaryti 10 procentų (socialinių darbuotojų skaičiaus augimas, išlaidų, skiriamų socialinėms paslaugoms, didėjimas ir kiti veiksniai).

20. Siūlomos plėsti regioninės socialinės paslaugos, jų rūšys ir prognozuojamas mastas

Socialinių paslaugų rūšys (nurodomos pagal žmonių socialines grupes)	Mastas (vietų skaičius)
Ilgalaikės socialinės globos paslaugos neįgaliems vaikams, suaugusiems asmenims su elgesio ir psichikos sutrikimais	10

VI. PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA

21. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros vykdytojai

Socialinių paslaugų planą įgyvendina Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius, kuris atsakingas už socialinių paslaugų organizavimą. Plano įgyvendinimo priežiūros vykdytojai yra Savivaldybės administracijos direktorius ir Savivaldybės tarybos Sveikatos ir socialinių reikalų komitetas.

22. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros etapai ir įvertinimo rezultatai

Planas bus vertinamas vieną kartą per metus, baigiantis kalendoriniams metams. Vertinimo rezultatai bus aptariami su socialinių paslaugų teikėjais.

23. Pasiektų rezultatų, tikslų ir uždavinių analizė, numatytų vykdyti priemonių efektyvumas

Analizuoti aplinkybes ir veiksnius, turinčius ar galinčius turėti įtakos socialinių paslaugų planavimui, analizuoti pasiektus rezultatus, tikslus ir uždavinius, numatytų vykdyti priemonių tikslingumą, lėšų panaudojimo efektyvumą.
